

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Експлуатації техніки

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Завідувач кафедри
(Саржанов О.А.)
" " _____ 2020 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ВК 7 - ТРАНСПОРТНО-ЕКСПЕДИТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Галузь знань: 27 – Транспорт

Спеціальність: 275 Транспортні технології (за видами)

Спеціалізація: 275.03 - Транспортні технології (на автомобільному транспорті)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Освітньо-наукова програма: Транспортні технології (на автомобільному транспорті)

Факультет: Інженерно-технологічний

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» для студентів за спеціальністю 275 Транспортні технології (за видами)

Розробники:

Саржанов О.А., к.т.н., доцент (підпис)
прізвище, ініціали

Мікуліна М.О., ст. викладач (підпис)
прізвище, ініціали

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри "Експлуатації техніки".
Протокол від " " червня 2020 року №

Завідувач кафедри (підпис) (Саржанов О.А.)
(прізвище та ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми (підпис)

Декан факультету (підпис) (М.Я. Довжик)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації (підпис) (М.М. Бараненко)

Зарєєстровано в електронній базі: дата: 24.06. 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: <i>27 Транспорт</i>	<i>За вибором</i>	
	Спеціальність : <i>275 Транспортні технології</i>		
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів: 2		2020-2021 й	
		Курс	
		2 м	
		Семестр	
		1-й	
Загальна кількість годин – 120	Освітній ступінь: <i>магістр</i>	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 3		16 год.	
		Практичні, семінарські	
		16 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		88 год.	
		Індивідуальні завдання:	
	Вид контролю: залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 36/54 (51%/49%)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – опанування фахівцями транспорту системних теоретичних знань і практичних навиків з організації транспортно-експедиційного забезпечення перевезень на різних видах транспорту, формування компетентностей в галузі організації, створення та оптимізації систем з доставки вантажів

Завдання:

-теоретичне і практичне ознайомлення магістрів з методами сучасного транспортно-експедиторського обслуговування, транспортно-експедиторськими операціями на різних видах транспорту;

-вивчення нормативно-правової бази здійснення транспортно-експедиторської діяльності;

-ознайомлення з ринковими механізмами формування доходів та економічною ефективністю транспортно-експедиторської діяльності;

-придбання навичок з ефективної організації перевезення вантажів декількома видами транспорту «від дверей відправника до дверей одержувача», з мінімальним простоем рухомого складу, високою ефективністю використання технічних засобів і низькою собівартістю переробки рухомого складу і вантажів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

- **знати:** методи організації транспортно-експедиційного обслуговування;
- **вміти:** визначати параметри транспортно-експедиційного обслуговування;
- **мати уявлення:** про перспективні напрямки подальшого розвитку транспортно-експедиційного обслуговування та визначення його ефективності.

3. Програма навчальної дисципліни

(знаходиться на апробації)

Модуль 1. Напрямки правового регулювання транспортно-експедиторської діяльності

Змістовний модуль 1. Організація та правове регулювання транспортно-експедиторської діяльності.

Тема 1. Основи транспортно-експедиторської діяльності. Ринок транспортно-експедиторських послуг. Учасники ринку експедирування. Види послуг транспортних експедиторів. Визначення якості транспортно-експедиційного обслуговування. Експедирування вантажних перевезень у сучасних умовах.

Тема 2-3. Правове регулювання перевезень та транспортно-експедиторської діяльності. Міжнародні та національні організації, що регулюють діяльність експедиторів. Загальні принципи правового регулювання перевезень. Міжнародне правове регулювання перевезень на автомобільному транспорті. Міжнародне правове регулювання змішаних і комбінованих перевезень. Національне регулювання у сфері експедирування. Комплекс транспортно-експедиторського обслуговування.

Тема 4. Договірні основи доставки вантажу. Договірні взаємовідносини суб'єктів ринку транспортно-експедиторських послуг. Договір транспортної експедиції. Договір транспортного агентування. Договір перевезення. Договір купівлі-продажу. Визначення кількості центрів ТЕО й оптимальної партії вантажу. Прогнозування обсягів перевезень на транспортній мережі. Обґрунтування вибору технічних засобів для здійснення запланованих перевезень

Тема 5. Особливості доставки вантажів у міжнародній торгівлі. Базисні умови постачань міжнародної торгівлі Incoterms-2010. Планування транспортно-експедиторської діяльності. Організація доставки вантажів. Економічне обґрунтування рішень з організації перевезень. Ділове спілкування.

Модуль 2. Транспортно-технологічні системи доставки вантажів

Змістовий модуль 2. Організація транспортно-експедиторського обслуговування

Тема 6. Документальне оформлення доставки вантажів. Експедиторська документація. Транспортна документація на різних видах транспорту. Товаросупровідна документація. Автоматизація та інформатизація документообігу. Інформаційна електронна технологія e-freight. Визначення доцільності перевезення вантажів за участі регіональних розподільчих центрів.

Тема 7. Розробка технологічного процесу доставки вантажів. Технологічний процес доставки вантажів. Вибір маршруту перевезення та виду транспорту. Розробка стратегії формування партій відправлення. Логістичний ланцюг доставки вантажів. Практичні проблеми формування вантажних одиниць при перевезенні на різних видах транспорту. Визначення потреб населення на транспортно-експедиційне обслуговування. Дислокація технічних засобів. Обґрунтування потреб у матеріальних і фінансових ресурсах. Становлення системи сервісу на транспорті. Обґрунтування вибору рухомого складу. Обґрунтування вибору технологічного процесу.

Тема 8. Управління транспортним процесом, організація складування, консалтингові та митно-брокерські послуги. Оперативне управління і контроль транспортного процесу. Організація складського господарства. Фрахтування і транспортне страхування. Консалтингові, митно-брокерські та інші операції. Обов'язкові умови перевезень. Вибір виду прямого і змішаного сполучення. Вибір маршруту та учасників доставки вантажу. Вибір стратегії формування партій відправок. Стандартизація процесів ТЕО та контроль за виконанням технологічного процесу. Оперативне управління. Термін і дата доставки вантажів. Термін поставки. Методи попередження аварійної ситуації. Рівень обслуговування. Якість транспортно-експедиторського обслуговування перевезень. Якість обслуговування. Безпека перевезень і транспортне страхування

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма											
	усього	у тому числі					усг	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. Напрямки правового регулювання транспортно-експедиторської діяльності												
<i>Змістовий модуль 1. Організація та правове регулювання транспортно-експедиторської діяльності.</i>												
Тема 1. Основи транспортно-експедиторської діяльності.	12	2		2		8						
Тема 2-3. Правове регулювання перевезень та транспортно-експедиторської діяльності.	26	4		4		18						
Тема 4. Договірні основи доставки вантажу.	16	2		2		12						
Тема 5. Особливості доставки вантажів у міжнародній торгівлі.	16	2		2		12						
Разом за змістовим модулем 1	70	10		10		50						
Модуль 2. Транспортно-технологічні системи доставки вантажів												
<i>Змістовий модуль 2. Організація транспортно-експедиторського обслуговування</i>												
Тема 6. Документальне оформлення доставки вантажів.	16	2		2		12						
Тема 7. Розробка технологічного процесу доставки вантажів.	16	2		2		12						
Тема 8. Управління транспортним процесом, організація складування, консалтингові та митно-брокерські послуги.	18	2		2		14						
Разом за змістовим модулем 2	50	6		6		38						

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма											
	усього	у тому числі					у с.р.	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
ІНДЗ												
Усього годин	120	16	16			88						

5. Теми та план лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основи транспортно-експедиторської діяльності. План: 1. Ринок транспортно-експедиторських послуг. 2. Учасники ринку експедирування. 3. Види послуг транспортних експедиторів.	2
2	Тема 2-3. Правове регулювання перевезень та транспортно-експедиторської діяльності. План: 1. Міжнародні та національні організації, що регулюють діяльність експедиторів. 2. Загальні принципи правового регулювання перевезень. 3. Міжнародне правове регулювання перевезень на автомобільному транспорті. 4. Міжнародне правове регулювання змішаних і комбінованих перевезень. 5. Національне регулювання у сфері експедитування.	4
3	Тема 4. Договірні основи доставки вантажу. План: 1. Договірні взаємовідносини суб'єктів ринку транспортно-експедиторських послуг. 2. Договір транспортної експедиції. 3. Договір транспортного агентування. 4. Договір перевезення.	2
4	Тема 5. Особливості доставки вантажів у міжнародній торгівлі. План: 1. Базисні умови постачань міжнародної торгівлі Incoterms-2010. 2. Планування транспортно-експедиторської діяльності. 3. Економічне обґрунтування рішень з організації перевезень. 4. Ділове спілкування.	2
5	Тема 6. Документальне оформлення доставки вантажів.	2

	План: 1. Експедиторська документація. 2. Транспортна документація на різних видах транспорту. Товаросупровідна документація. 3. Автоматизація та інформатизація документообігу. 4. Інформаційна електронна технологія e-freight.	
6	Тема 7. Розробка технологічного процесу доставки вантажів. План: 1. Технологічний процес доставки вантажів. 2. Вибір маршруту перевезення та виду транспорту. 3. Розробка стратегії формування партій відправлення. 4. Логістичний ланцюг доставки вантажів. 5. Практичні проблеми формування вантажних одиниць при перевезенні на різних видах транспорту.	
7	Тема 8. Управління транспортним процесом, організація складування, консалтингові та митно-брокерські послуги. План: 1. Оперативне управління і контроль транспортного процесу. 2. Організація складського господарства. 3. Фрахтування і транспортне страхування. 4. Консалтингові, митно-брокерські та інші операції.	
Разом:		16

6. Тематика практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вибір типу рухомого складу для перевезення і типу вантажно-розвантажувальних механізмів.	2
2	Організація роботи ТЕП.	2
3	Структура транспортно-експедиційного обслуговування.	2
4	Основні елементи технологічного процесу транспортно-експедиційного обслуговування.	2
5	Визначення якості транспортно-експедиційного обслуговування	2
6	Визначення кількості центрів ТЕО й оптимальної партії вантажу	2
7	Визначення доцільності перевезення вантажів за участі регіональних розподільчих центрів	2
8	Визначення потреб населення на транспортно-експедиційне обслуговування	2
Всього		16

7. Самостійна робота

№з/п	Назви теми	Кількість годин
1.	Експедирування вантажних перевезень у сучасних умовах	4
2.	Комплекс транспортно-експедиторського обслуговування	4
3.	Прогнозування обсягів перевезень на транспортній мережі	4
4.	Обґрунтування вибору технічних засобів для здійснення запланованих перевезень	6
5.	Дислокація технічних засобів	4
6.	Обґрунтування потреб у матеріальних і фінансових ресурсах	4
7.	Становлення системи сервісу на транспорті	4
8.	Обов'язкові умови перевезень	4
9.	Вибір виду прямого і змішаного сполучення	4
10	Вибір маршруту та учасників доставки вантажу	4
11	Вибір стратегії формування партій відправок	4
12	Стандартизація процесів ТЕО та контроль за виконанням технологічного процесу	6
13	Оперативне управління	4
14	Обґрунтування вибору рухомого складу	4
15	Обґрунтування вибору технологічного процесу	4
16	Термін і дата доставки вантажів. Термін поставки	6
17	Методи попередження аварійної ситуації	4
18	Рівень обслуговування. Якість транспортно-експедиторського обслуговування перевезень	6
19	Якість обслуговування	4
20	Безпека перевезень і транспортне страхування	4
Всього		88

8. Індивідуальна робота

З метою підвищення рівня підготовки до задачі іспиту, студентам пропонується виконати творчу індивідуальну роботу. При підготовці до написання студенти оволодівають навичками самостійного аналізу відносин між учасниками ринку транспортних послуг, засвоюють основні засади транспортної логістики як науки, вчать підбирати необхідний матеріал з літературних та статистичних джерел, систематизувати його і робити відповідні висновки.

Індивідуальна робота передбачає письмове викладення в лаконічній формі відповіді на два теоретичних питання курсу (до 10 сторінок одне запитання), що стосуються найрізноманітніших напрямків транспортної логістики: від теоретичних засад та державного регулювання до практичних аспектів функціонування підприємств транспортної сфери за сучасних умов.

9. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

1.1. Словесні: розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж, робота з книгою (читання, переказ, виписування, складання плану, рецензування, конспектування, виготовлення таблиць, графіків, опорних конспектів тощо).

1.2. Наочні: демонстрація, ілюстрація, спостереження.

1.3. Практичні: лабораторний метод, практична робота, вправа, виробничо-практичні методи.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

2.1. Аналітичний (суть: розклад цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак).

2.2. Методи синтезу (суть: з'єднання виділених аналізом елементів чи властивостей предмета, явища в одне ціле).

2.3. Індуктивний метод (суть: вивчення предметів чи явищ від одиничного до загального).

2.4. Дедуктивний метод (суть: вивчення предметів чи явищ від загального до одиничного).

2.5. Традуктивний метод (суть: це висновки від загального до загального, від часткового до часткового, від одиничного до одиничного).

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

3.1. Проблемний (проблемно-інформаційний)

3.2. Частково-пошуковий (евристичний)

3.3. Дослідницький

3.4. Репродуктивний (суть: можливість застосування вивченого на практиці). 3.5.

Пояснювально-демонстративний

4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання, мозкова атака, рішення кросвордів, конкурси, диспути, круглі столи, бінарні заняття, ділові та рольові ігри, ток-шоу, тренінги, використання проблемних ситуацій, екскурсії, заняття на виробництві, групові дослідження, самооцінка знань, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності), використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій та інші)

5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій, інтерактивної дошки та електронних таблиць, casestudy (метод аналізу конкретних ситуацій), діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація) та інші.

10. Методи контролю

При викладанні дисципліни „Транспортна логістика” передбачається використання трьох видів контролю: поточного, модульного і підсумкового.

Поточний контроль включає в себе:

– тестування – така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття, проводиться регулярно на вибірковій основі;

– розв’язування задач – така форма контролю дозволяє перевірити знання основних положень заданої теми, формувати логічне мислення студентів, проводиться на окремих заняттях;

– опитування та експрес–опитування – проводяться з метою виявлення вміння студентами оперувати вчитаним викладачем матеріалом, швидко відповідати на додаткові питання, проводиться регулярно;

– ділова гра – проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів практичного спрямування, формування сучасного економічного мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення;

– розв’язання та складання кросвордів, сканвордів, ребусів, економічних пірамід – дозволяє виявити вміння систематизувати знання студентами, отримані під час вивчення різних курсів;

– розв’язання ситуаційних завдань – дозволяє виявити вміння орієнтуватися в матеріалі, виявляти його основний та другорядний зміст, розподіляти ролі серед учасників обговорення, систематизувати знання та використовувати їх задля досягнення поставленої викладачем цілі;

– складання економічних ланцюгів – виявляє вміння логічно взаємопов’язувати складну економічну термінологію;

– економічний диктант – така форма контролю дозволяє встановити вміння повноцінного володіння термінологічним апаратом, сучасним станом предмету, сприймати лекційний матеріал;

– підготовка та захист творчої реферативної роботи – дає змогу виявити рівень закріплення навичок самостійної роботи студентів, вміння систематизувати та обробляти масив статистичної інформації, що стосується дисципліни, правильно, логічно та чітко висловлювати свої думки на папері, робити лаконічні висновки та підсумки;

– самостійна робота – така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно;

– контрольна робота – проводиться з метою отримання загального уявлення про достатність взаємозв’язку „викладач–студент” з даної дисципліни, а також контролю поточної успішності.

Модульний контроль передбачає рейтингове оцінювання знань, умінь і навичок студентів за окремим змістовим модулем, здійснюється під час виконання контрольної роботи, яка проводиться у формі тестів та розв’язування задач.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді іспиту за умови проходження студентом усіх етапів поточного та модульного контролю.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								СРС	Разом за модулі та СРС	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				15	55 (40+15)	30	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8				
5	5	5	5	5	5	5	5				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		<i>екзамен</i>
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	добре
64–73	D	задовільно
60–63	E	задовільно
35–59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

Транспортна логістика: Методичні вказівки до практичних занять для студентів спеціальності: 275 «Транспортні технології» денної форми навчання інженерно-технологічного факультету . – Суми: СНАУ, 2016. – 31 с.

13. Рекомендована література Базова

1. Воркут А. І. Транспортно-експедиторська діяльність: Навчальний посібник / А. І. Воркут, О. Я. Коцюк, І. Г. Лебідь, О. І. Мельніченко. – К. : УТУ, 1998. – 264 с.
2. Габа, В. В. Транспортно-експедиторська діяльність на залізничному транспорті : Навчальний посібник / В. В. Габа, Г. І. Кириченко, О. Г. Родкевич. – К. : ДЕТУТ, 2011. 153 с. – URL : http://lib.detut.edu.ua/files/uzt/Kafedra_UPP/479.pdf.
3. Литвиненко С.Л. Транспортно-експедиторська діяльність : Навчальний посібник / С. Л. Литвиненко, Т. Ю. Габрієлова, П. О. Яновський, Г. І. Нестеренко. – К. : Кондор-Видавництво, 2012. – 180 с.
4. Нагорний Є. В. Транспортно-експедиційне обслуговування підприємств та організацій в умовах ринку : навч. посіб. / Є. В. Нагорний, Н. Ю. Черниш. – Харків : ХНАДУ, 2002. – 358 с.
5. Страхування : Підручник / Керівник авт. колективу і наук, ред. С. С. Осадець. – К. : КНЕУ, 2002. – 599 с.

Допоміжна

1. Габа, В. В. Транспортно-експедиторська діяльність : Методичні вказівки

- до практичних занять / В. В. Габа, А. К. Дьоміна. – К. : ДЕТУТ, 2012. – 78 с.
2. Габа В. В. Транспортно-експедиторська діяльність : Практикум щодо самостійної підготовки до тестування / В. В. Габа, Г.С.Висоцька. – К. :ДЕТУТ, 2014. – 36 с.
 3. Довідник експедитора / Д. В. Зеркалов, В. Г. Кушнірчук, Ю. Й. Перего-нич та ін. – К. : Основа, 2003. – 528 с.
 4. Кивал Н. Г. Основы транспортно-экспедиционного обслуживания : Учебное пособие / Н. Г. Кивал, А. П. Кивал. – Владивосток : Изд-во ДВГТУ, 2009. 156 с. – URL : <ftp://37.151.21.12/Книги/2131/Кивал.pdf>.
 5. Рудяк Ю. А. Все об учете и организации транспортно-экспедиторской деятельности / Ю. А. Рудяк, О. Н. Пироженко. – Х. : Фактор, 2005. – 302 с.
 6. Чернецька-Білецька Н. Б. Транспортно-експедиторська робота на залізничному транспорті: Навчальний посібник / Чернецька-Білецька Н.Б., Куценко О.В., Шворнікова Г.М. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля,2013. – 247 с. – URL : <http://dSPACE.snu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/926/1Пособие%20ТЭД.pdf>.

15. Інформаційні ресурси

1. Господарський Кодекс України. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Закон України «Про автомобільний транспорт». – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2344-14>.
3. Закон України «Про страхування». – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>.
4. Закон України «Про транспортно-експедиторську діяльність». – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1955-15>.
5. Закон України «Про транзит вантажів». – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/ru/1172-14>.
6. Європейська угода, що стосуються роботи екіпажів транспортних засобів, що провадять міжнародні автомобільні перевезення (ЄСТР / UNECE). Багатостороння угода від 01.07.70 р. – URL: <http://search.ligazakon.ua>.
7. Европейское Соглашение о международной дорожной перевозке опасных грузов (ДОПОГ/ADR). – URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_217.
8. Инкотермс 2010 в Украине : Официальный сайт. – URL: <http://incoterms.zed.ua/>.
9. Конвенция Организации Объединенных Наций о международных смешанных перевозках грузов. – URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_189.
10. Конвенція про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів (КДПВ/CMR). Багатостороння угода від 19.05.1956 р. – URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_234.

11. Міжнародна конвенція про безпечні контейнери. – URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MU73K03U.html.
12. Митна конвенція про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП 1975 року (МДП/TIR) / Багатостороння угода від 14.11.1975 р. – URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_012.
13. Правила дорожнього перевезення небезпечних вантажів. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1040-04>.
14. Правила безпеки та порядок ліквідації наслідків аварійних ситуацій з небезпечними вантажами при перевезенні їх залізничним транспортом. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0857-00>.
15. Правила перевезення небезпечних вантажів залізницею. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0001697-96>.
16. Правила перевезення швидкопсувних вантажів автомобільними транспортними засобами : Проект. – URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/link1/NT1637.html.
18. Офіційний веб-сайт Укрзалізниці : Вантажні перевезення / Нормативно-правова база : Правила перевезення вантажів. – URL: <http://uz.gov.ua>.